C/2026/3912

1.9.2026

NÕUKOGU SOOVITUS,

10. juuli 2026,

millega kiidetakse heaks Madalmaade riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava

(C/2026/3912)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 121,

võttes arvesse määrust (EL) 2024/1263, eriti selle artiklit 17,

võttes arvesse komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

ÜLDISED MÄRKUSED

(1) ELi majanduse juhtimise raamistiku ([1]) eesmärk on edendada reformide ja investeeringute kaudu usaldusväärset ja jätkusuutlikku riigi rahandust ning kestlikku ja kaasavat majanduskasvu ja vastupidavust ning vältida valitsemissektori ülemäärast eelarvepuudujääki. Samuti edendatakse sellega riikide isevastutust ja keskendutakse rohkem keskpikale perspektiivile, koos nõuete tõhusama ja sidusama täitmisega.

(2) Uue majandusjuhtimise raamistiku keskne element on riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad, mille liikmesriigid esitavad nõukogule ja komisjonile. Kavadel peab olema kaks eesmärki: i) tagada, et muu hulgas kohandamisperioodi lõpuks on valitsemissektori võlg usutavalt langustrendis või püsib mõistlikul tasemel ning et valitsemissektori eelarvepuudujääk tuuakse keskpikas perspektiivis allapoole kontrollväärtust 3 % SKPst ja hoitakse allpool seda taset, ning ii) tagada, et viiakse ellu reformid ja investeeringud, millega lahendatakse Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud peamisi probleeme ja järgitakse ELi ühiseid prioriteete. Selleks tuleb igas kavas esitada keskpika perioodi kohustus seoses netokulude ([2]) maksimaalsete kasvumääradega, millega sisuliselt kehtestatakse eelarvepiirang kava kehtivusajaks, mis on (sõltuvalt liikmesriigi tavapärasest seadusandlikust tsüklist) neli või viis aastat. Lisaks tuleb kavas selgitada, kuidas liikmesriik tagab, et viiakse ellu reformid ja investeeringud, millega lahendatakse Euroopa poolaasta raames, eelkõige riigipõhistes soovitustes (sealhulgas makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seotud soovitustes) kindlaks tehtud peamisi probleeme, ja kuidas liikmesriik kavatseb järgida liidu ühiseid prioriteete. Eelarve kohandamise perioodi pikkus on neli aastat, mida võib pikendada kuni kolme aasta võrra, kui liikmesriik kohustub ellu viima asjakohased reformid ja investeeringud, mis vastavad määruses (EL) 2024/1263 sätestatud kriteeriumidele.

(3) Pärast kava esitamist hindab komisjon, kas kava vastab määruse (EL) 2024/1263 nõuetele.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta (ELT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj), koos nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30) ja nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiiviga 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([2]) Netokulu, nagu on määratletud määruse (EL) 2024/1263 artiklis 2, nimelt valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud i) intressikulud, ii) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, iii) liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, iv) riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, v) töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning vi) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

(4) Komisjoni soovituse alusel võtab nõukogu vastu soovituse, milles sätestatakse asjaomase liikmesriigi netokulude kava keskpika perioodi maksimaalsed kasvumäärad ja asjakohasel juhul kiidetakse heaks eelarve kohandamise perioodi pikendamise aluseks olevad reformi- ja investeerimiskohustused.

SEOTUD PROTSESSID, SEALHULGAS VAREM SOOVITATUD NETOKULUDE KAVA JA SELLE HINDAMINE

(5) 21. jaanuaril 2025 võttis nõukogu vastu soovituse, millega kehtestatakse Madalmaade netokulude kava ([3]). Nõuetele vastavuse hindamiseks 2025. aastal on endiselt asjakohane nõukogu 21. jaanuari 2025. aasta soovitusega kehtestatud netokulude maksimaalne kasvumäär.

(6) 3. juunil 2026 avaldas komisjon 2026. aasta Euroopa poolaasta kevadpaketis oma viimase hinnangu selle kohta, kas Madalmaad järgivad netokulude maksimaalseid kasvumäärasid. Komisjoni arvutuste kohaselt ületas Madalmaade 2025. aasta netokulude kasvumäär nõukogu 2025. aasta jaanuaris soovitatud maksimaalset kasvumäära (aastane kõrvalekalle 1,5 % SKPst). Vaadeldes 2024. ja 2025. aastat koos, ületas ka netokulude kumulatiivne kasvumäär soovitatud maksimaalset kumulatiivset kasvumäära (kõrvalekalle 1,0 % SKPst).

(7) Nõukogu esitas 8. juulil 2025 Euroopa poolaasta raames Madalmaadele riigipõhised soovitused ([4]).

(8) 3. juunil 2026 jõudis komisjon Euroopa poolaasta 2026. aasta kevadpaketi osana ja määruse (EL) nr 1176/2011 raames järeldusele, et Madalmaades enam tasakaalustamatust ei esine. Eelkõige on aastate jooksul esinenud haavatavust, mis on seotud kodumajapidamiste suure võlakoormuse, eluasemeturu ja jooksevkonto suure ülejäägiga, kuid see haavatavus on viimasel ajal vähenenud ([5]).

MÄRKUSED MADALMAADE RIIKLIKU KESKPIKA PERIOODI EELARVE- JA STRUKTUURIKAVA KOHTA

(9) Määruse (EL) 2024/1263 artikli 15 lõike 2 kohaselt võib liikmesriik juhul, kui liikmesriigis on nimetatud ametisse uus valitsus, esitada muudetud riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Pärast 2025. aasta oktoobris toimunud üldvalimisi moodustati 23. veebruaril 2026 uus valitsus. Madalmaad esitasid 14. aprillil 2026 nõukogule ja komisjonile oma muudetud riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava (edaspidi „kava“ või „2026. aasta aprilli kava“). Kava hõlmab tavapärase nelja aasta asemel viit aastat (2026–2030), sest valitsuse moodustamine toimus erandkorras 2026. aasta veebruaris. Selle tulemusena vastutab praegune valitsus mitte nelja, vaid viie eelarve koostamise eest.

([3]) Nõukogu soovitus, 21. jaanuar 2025, millega kehtestatakse Madalmaade netokulude kava (ELT C, C/2025/648, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/648/oj).

([4]) Nõukogu soovitus, 8. juuli 2025, mis käsitleb Madalmaade majandus-, sotsiaal-, tööhõive-, struktuuri- ja eelarvepoliitikat (ELT C, C/2025/3993, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3993/oj).

([5]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Keskpangale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ja Euroopa Investeerimispangale (COM (2026)200 final).

2026. aasta aprilli kava esitamisele eelnenud protsess

(10) Enne kava esitamist palusid Madalmaad tehnilist teavet ([6]). Komisjon esitas 26. veebruaril 2026 määruse (EL) 2024/1263 artikli 15 lõike 4 kohaselt tehnilise teabe ja avaldas selle 21. aprillil 2026 ([7]). Tehniline teave näitab 2029. aasta struktuurse esmase eelarvepositsiooni taset, mis on vajalik tagamaks, et valitsemissektori eelarvepuudujääk püsib keskpikas perspektiivis alla 3 % SKPst ja valitsemissektori võlg jääb keskpikas perspektiivis alla 60 % SKPst ka juhul, kui pärast nelja-aastast kohandamisperioodi ei võeta täiendavaid eelarvemeetmeid. Keskpikk periood on määratletud kui kümneaastane periood pärast kohandamisperioodi lõppu. Tehniline teave koostati ja edastati liikmesriigile kahe stsenaariumi alusel: stsenaarium, mille puhul on eelarvepositsiooni võrdlustrajektoor vastavalt määruse (EL) 2024/1263 artikli 9 lõikele 3 kooskõlas eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeetmega ([8]), ja stsenaarium, mille puhul turvavaru arvesse ei võeta.

(11) Madalmaid käsitlevas tehnilises teabes on märgitud, et kehtivate eelarve-eeskirjade järgimiseks nelja-aastase kohandamisperioodi jooksul peaks struktuurne esmane eelarvepositsioon olema komisjoni eelduste põhjal kohandamisperioodi lõpus (2029) vähemalt 0,1 % SKPst (stsenaarium ilma eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeetmeta), nagu on näidatud tabelis 1. Võttes arvesse ka eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeedet, peaks struktuurne esmane eelarvepositsioon olema kohandamisperioodi (2029) lõpus sama, st vähemalt 0,1 % SKPst. Madalmaadelt, kellel on üksnes õigus saada tehnilist teavet, võrdlustrajektooridega kohaldatavat eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeedet siiski ei nõuta.

Tabel 1. Komisjoni poolt Madalmaadele esitatud tehniline teave

Kohandamisperioodi viimane aasta	2029
Struktuurse esmase eelarvepositsiooni miinimumväärtus (% SKPst), stsenaarium ilma eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeetmeta	0,1 %
Üksnes teabe eesmärgil: struktuurse esmase eelarvepositsiooni miinimumväärtus (% SKPst), stsenaarium koos eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeetmega	0,1 %

Allikas: komisjoni arvutused.

(12) Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikliga 12 pidasid Madalmaad ja komisjon 2026. aasta märtsis tehnilist dialoogi. Tehniline dialoog keskendus Madalmaade kavandatud netokulude maksimaalsele kasvumäärale ja selle aluseks olevatele eeldustele (eelkõige SKP deflaatori kohta), samuti selliste reformide ja investeeringute kavandatud elluviimisele, millega lahendatakse Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud peamisi probleeme ja järgitakse liidu ühiseid prioriteete õiglase rohe- ja digipöörde, sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõime, energiajulgeoleku ja kaitsevõime ülesehitamise vallas.

([6]) Liikmesriikidele ning majandus- ja rahanduskomiteele edastatud eelnevad suunised sisaldavad tehnilist teavet i) ilma kohandamisperioodi pikendamiseta ja koos sellega (hõlmavad vastavalt 4 ja 7 aastat) ning ii) koos eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeetmega ja ilma selleta. See hõlmab ka peamisi algtingimusi ja aluseks olevaid eeldusi, mida kasutatakse komisjoni keskpika perioodi valitsemissektori võla prognoosimise raamistikus. Tehniline teave arvutati komisjoni 2023. aasta võla jätkusuutlikkuse analüüsis (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) kirjeldatud ja hiljem võla jätkusuutlikkuse töörühmas täpsustatud metoodika kohaselt. See põhineb Euroopa Komisjoni 2025. aasta sügisprognoosil ja keskpika perioodi pikendamisel kuni 2035. aastani, kusjuures pikaajaline SKP kasv ja vananemisega seotud kulud on kooskõlas komisjoni ja nõukogu 2024. aasta ühisaruandega rahvastiku vananemise kohta (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([7]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages/netherlands/fiscal-surveillance-netherlands_en#medium-term-fiscal-structural-plans.

([8]) Määruse (EL) 2024/1263 artiklis 8 kehtestatud eelarvepuudujäägi turvavaru kaitsemeetmes on sätestatud, et struktuurse esmase eelarvepositsiooni aastane paranemine on 0,4 protsendipunkti SKPst (või kohandamisperioodi pikendamise korral 0,25 protsendipunkti SKPst), kuni struktuurne eelarvepuudujääk on väiksem kui 1,5 % SKPst.

(13) Madalmaade kavas esitatud teabe kohaselt konsulteerisid ametiasutused 2026. aasta aprillis kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 11 lõikega 3 sotsiaalpartnerite ja riiginõukogu nõuandeosakonnaga, mis on üks Madalmaade sõltumatutest eelarveasutustest, mille ülesanne on jälgida eelarve-eeskirjade järgimist.

(14) Riiginõukogu (edaspidi „CoS“) nõuandeosakond esitas arvamuse makromajandusliku prognoosi ja kavas sisalduva netokulude kava aluseks olevate makromajanduslike eelduste kohta. CoS ei võtnud seisukohta nende prognooside ja eelduste üldise usutavuse kohta, kuid märkis, et need erinevad Madalmaade majanduspoliitika analüüsi büroo (edaspidi „CPB“) prognoosidest, mis peavad riikliku eelarveraamistiku kohaselt toetama hinnanguid valitsemissektori eelarvepositsiooni ja võla kohta. Lisaks märkis CoS, et CPB keskpika perioodi prognoosides kuni 2039. aastani ületatakse valitsemissektori eelarvepuudujäägi ja võla suhte kontrollväärtusi vähesel määral (alates 2034. aastast eeldatakse puudujääki 3,1 % SKPst ja 2039. aastal võlga 62 % SKPst), kuid keskpika perioodi kavas seda ei eeldata. CoS märkis, et selle erinevuse peamine põhjus on suuresti seotud asjaoluga, et CPB prognoosid sisaldavad hinnangut väljakuulutatud poliitika mõju kohta lähiaastatel (sealhulgas nende mõju pärast 2029. aastat ja kuni 2034. aastani), aga komisjon eeldab keskpika perioodi kavade hindamisel, et poliitikat pärast kohandamisperioodi ei muudeta.

(15) Kava esitati riigi parlamendile 13. aprillil 2026.

KAVA KOKKUVÕTE JA KOMISJONI HINNANG KAVALE

(16) Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikliga 16 hindas komisjon 2026. aasta aprilli kava järgmiselt.

Kontekst: makromajanduslik ja eelarveolukord ning väljavaated

(17) Tänu tugevale sisenõudlusele ja hoolimata kaubandust mõjutavast ülemaailmsest ebakindlusest kasvas Madalmaade reaalne SKP 2025. aastal 1,8 %. Majandus peaks ajal, kui tarbimist, investeeringuid ja kaubandust pärsib suur ülemaailmne ebakindlus, mida süvendab konflikt Lähis-Idas, Euroopa Komisjoni 2026. aasta kevadprognoosi kohaselt 2026. aastal kasvama 1,0 %. Sellal, kui majanduses tuleb toime tulla Lähis-Ida konflikti kestva mõjuga, suureneb reaalne SKP prognooside kohaselt 2027. aastal 1,1 %. Kodumajapidamiste tarbimise ja investeeringute panus on eeldatavasti piiratud ja samal ajal peaks import ületama eksporti, mille tulemuseks on netokaubanduse negatiivne panus majanduskasvu. Prognoosiperioodil (st aastatel 2026–2027) peaks potentsiaalse SKP kasv Madalmaades jätkuvalt vähenema 2,0 %-lt 2023. aastal 1,3 %-le 2027. aastal, mis on peamiselt tingitud tööealise elanikkonna väiksemast kasvust ja investeeringute suhtarvu vähenemisest. Töötuse määr oli 2025. aastal 3,9 % ning komisjoni prognoosi kohaselt on see 2026. aastal 4,2 % ja 2027. aastal 4,4 %. Inflatsioon (SKP deflaator) peaks prognooside kohaselt langema 3,3 %-lt 2025. aastal 3,2 %-le 2026. aastal ja jõudma 2027. aastaks 2,5 % tasemele.

(18) Mis puudutab eelarvesuundumusi, siis valitsemissektori eelarve puudujääk oli 2025. aastal 1,6 % SKPst. Euroopa Komisjoni 2026. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks see jõudma 2,5 %-le SKPst 2026. aastal ning seejärel vähenema 1,9 %-le SKPst 2027. aastal. Euroopa Komisjoni 2026. aasta kevadprognoosis võetakse arvesse Madalmaade 2026. aasta eelarveprojekti. Valitsemissektori võlg oli 2025. aasta lõpus 44,4 % SKPst. Euroopa Komisjoni 2026. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse 2026. aasta lõpuks tõusma 46,9 %-le. Prognooside kohaselt peaks see 2027. aasta lõpuks üldjoones stabiliseeruma tasemel 47,0 % SKPst. Komisjoni eelarveprognoosides ei võeta keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas esitatud poliitilisi kohustusi arvesse enne, kui neid toetavad usaldusväärselt teatavaks tehtud ja piisavalt täpsustatud konkreetsed poliitikameetmed.

2026. aasta aprilli kavas esitatud netokulude maksimaalsed kasvumäärad ja peamised makromajanduslikud eeldused

(19) Kava hõlmab ajavahemikku 2026–2030 ja sellega nähakse ette eelarvekohandus, mis jaotub nelja aasta peale.

(20) Kava sisaldab kogu määruse (EL) 2024/1263 artiklis 13 nõutud teavet.

(21) Kavas on võetud kohustus järgida nii kohandamisperioodil (2026–2029) kui ka kavaga hõlmatud perioodil (2026–2030) allpool tabelis 2 esitatud netokulude maksimaalset kasvumäära, mis vastab netokulude keskmisele aastakasvule 3,7 %. Tehniline teave (mille puhul on eeldatud lineaarset kohandamist) on kooskõlas netokulude keskmise kasvuga 3,3 % nii kohandamisperioodil (2026–2029) kui ka aastatel 2026–2030.

Tabel 2. Netokulude maksimaalne kasv ja peamised eeldused Madalmaade kavas

	2026	2027	2028	2029	2030	Kava kehtivusaja (2026–2030) keskmine	Kohandamisperioodi (2026–2029) keskmine
Netokulude kasv (aastane, %)	4,7	3,5	3,1	3,5	3,7	3,7	3,7
Netokulude kasv (kumulatiivne, alates baasaastast 2025, %)	4,7	8,4	11,7	15,6	19,9	puudub	puudub
Potentsiaalse SKP kasv (%)	1,4	1,3	1,2	1,1	1,1	1,2	1,2
Inflatsioon (SKP deflaatori kasv) (%)	3,3	2,5	2,4	2,4	2,4	2,6	2,6

Allikas: Madalmaade keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava (aprill 2026) ning komisjoni arvutused.

(22) Kavas ette nähtud netokulude kava kohaselt peaks kohandamisperioodi lõpuks (2029) saavutatama struktuurne esmane eelarvepositsioon 0,0 % SKPst. See on madalam struktuurse esmase eelarvepositsiooni miinimumtasemest 0,1 % SKPst 2029. aastal, mille komisjon esitas tehnilises teabes 26. veebruaril 2026 ([9]). Kavas eeldatakse, et potentsiaalse SKP kasv väheneb 2026. aastal 1,4 %-le (1,7 %-lt 2025. aastal) ja väheneb 2030. aastaks veelgi, olles siis 1,1 %. Lisaks eeldatakse kavas, et SKP deflaatori kasvumäär langeb 2027. aastal 2,5 %-le (3,2 %-lt 2025. aastal) ja väheneb seejärel 2030. aastaks 2,4 %-le.

Kava netokulukohustuste mõju valitsemissektori eelarvepositsioonile

(23) Kavas esitatud netokulude maksimaalsete kasvumäärade ja eelduste kohaselt suureneks valitsemissektori eelarvepuudujääk kõigepealt 2026. aastal 2,4 %-le SKPst ning väheneks seejärel järjest, olles kohandamisperioodi lõpuks 1,2 % SKPst. Seega ei ületaks valitsemissektori eelarvepositsioon kava kohaselt kohandamisperioodi lõpus (2029) kontrollväärtust 3 % SKPst. Lisaks ei ületaks valitsemissektori eelarve puudujääk kümne aasta jooksul pärast kohandamisperioodi (st kuni 2039. aastani) 3 % SKPst.

Seega, tuginedes kava poliitilistele kohustustele ja makromajanduslikele eeldustele, on kavas esitatud netokulude kava kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 16 lõikes 2 puudujäägi kohta sätestatud nõudega.

([9]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages/netherlands/fiscal-surveillance-netherlands_en#medium-term-fiscal-structural-plans.

Kava netokulukohustuste mõju valitsemissektori võlale

(24) Kui kavas ette nähtud netokulude maksimaalsed kasvumäärad ja nende aluseks olevad eeldused realiseeruvad, langeb valitsemissektori võlg kava kohaselt järk-järgult 46,8 %-lt SKPst 2026. aastal 45,6 %-le SKPst kohandamisperioodi lõpuks (2029), nagu on näidatud tabelis 3. Kümne aasta jooksul pärast kohandamisperioodi peaks valitsemissektori võlg püsima kuni 2032. aastani langustrendis ja seejärel järk-järgult tõusma 2039. aastaks 51,2 %ni SKPst. Seejuures jääks valitsemissektori võlg kava kohaselt keskpikas perspektiivis allapoole aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 60 % SKPst.

Seega, tuginedes kava poliitilistele kohustustele ja makromajanduslikele eeldustele, on kavas esitatud netokulude maksimaalsed kasvumäärad kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 16 lõikes 2 võla kohta sätestatud nõudega.

Tabel 3. Valitsemissektori võla ja eelarvepositsiooni areng Madalmaade kavas

	2026	2027	2028	2029	2030	2039
Valitsemissektori võlg (% SKPst)	46,8	46,5	46,1	45,6	45,2	51,2
Valitsemissektori eelarvepositsioon (% SKPst)	- 2,4	- 1,5	- 1,3	- 1,2	- 1,2	- 3,0

Allikas: Madalmaade keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava (aprill 2026).

Kava makromajanduslikud eeldused

(25) Kava põhineb eeldustel, mis erinevad komisjoni poolt 26. veebruaril 2026 Madalmaadele edastatud eeldustest. Eelkõige on kavas kasutatud teistsuguseid eeldusi struktuurse esmase eelarvepositsiooni lähtepunkti ja SKP deflaatori kasvu kohta. 2025. aasta valitsemissektori võlga ja SKP kasvu on ajakohastatud Madalmaade statistikaameti eelarve täitmise andmete põhjal.

Neid eelduste erinevusi tuleb hoolikalt hinnata, eriti seetõttu, et kavas esitatud keskmine netokulude maksimaalne kasv on suurem, kui tehnilise teabe järgi võis arvata.

Allpool on loetletud ja hinnatud eelduste erinevusi, millel on kõige suurem mõju keskmisele netokulude maksimaalsele kasvule.

— Kavas eeldatakse, et struktuurse esmase eelarvepositsiooni lähtepunkt on - 0,4 % SKPst, mitte - 0,6 % SKPst, nagu eeldati komisjoni tehnilises teabes, mis põhines komisjoni 2025. aasta sügisprognoosil. Selle tulemusena on kavas esitatud keskmine netokulude maksimaalne kasv kohandamisperioodil suurem, kui see oleks komisjoni eelduste alusel. Kavas esitatud struktuurse esmase eelarvepositsiooni väärtus põhineb CPB uusimal 2026. aasta märtsi prognoosil ja on kooskõlas eelarvepuudujäägi andmetega. Seega leitakse, et see eeldus on nõuetekohaselt põhjendatud.

— Kavas eeldatakse, et SKP deflaator on 2027. aastal 2,5 %, mitte 2,1 %, nagu eeldati komisjoni tehnilises teabes. Selle tulemusena on kavas esitatud keskmine netokulude maksimaalne kasv kohandamisperioodil suurem, kui see oleks komisjoni eelduste alusel. Kõrgema deflaatori prognoos on seletatav Lähis-Ida konflikti majandusliku mõjuga, mis kõrgemate imporditud energiahindade omamaistesse hindadesse edasikandumise tõttu viib eeldatavasti deflaatori kasvuni. Seega leitakse, et see eeldus on nõuetekohaselt põhjendatud. Pärast 2027. aastat eeldatakse 2035. aastaks SKP deflaatori lineaarselt lähenemist 2,3 %-le kooskõlas võla jätkusuutlikkuse metoodikaga.

Ülejäänud erinevused eeldustes ei avalda võrreldes komisjoni tehnilise teabega keskmisele netokulude maksimaalsele kasvule märkimisväärset mõju.

See tähendab, et erinevus kavas esitatud netokulude maksimaalsete kasvumäärade ja tehnilise teabe vahel on seletatav erinevustega eeldustes, mida kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 13 punktiga b võib üldiselt aktsepteerida. Üldiselt toovad kõik eelduste erinevused kokku kaasa selle, et keskmine netokulude maksimaalne kasv on tehnilise teabe kohaselt tuletatud netokulude keskmisest maksimaalsest kasvust suurem.

Komisjon võtab eespool esitatud hinnangut kava eeldustele arvesse tulevastel netokulude maksimaalsete kasvumäärade järgimise hindamistel.

Kava eelarvestrateegia

(26) Kava orienteeriva eelarvestrateegia kohaselt täidetakse netokuludega seotud kohustused peamiselt tulude kaalutlusõigusel põhineva suurendamisega, mis toimub kooskõlas valitsemissektori kulude edasise suurenemisega. Kavas eeldatakse muude tulumeetmete hulgas kodumajapidamiste tulumaksu ja tööandjate sotsiaalkindlustusmaksete suurenemist, samuti suuremaid kaitsekulutusi, mis kasvavad 1,7 %-lt SKPst 2025. aastal 2,7 %-le SKPst 2030. aastal.

(27) Võetavate poliitikameetmete üksikasjad tuleb kinnitada või kohandada ja kvantifitseerida aastaeelarves. Seejuures peaksid Madalmaad võtma arvesse mõju, mida väljakuulutatud poliitika CPB hinnangul keskpika perioodi prognoosidele avaldab.

Kavas esitatud reformi- ja investeerimiskavatsused, millega lahendatakse Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud peamisi probleeme ja järgitakse liidu ühiseid prioriteete

(28) Kavas kirjeldatakse reformi- ja investeerimiskavatsusi, millega lahendatakse Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud peamisi probleeme, nagu on esitatud eelkõige 2025. aasta riigipõhistes soovitustes ([10]) (sealhulgas makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seotud soovitustes) ja kooskõlas teatise „ELi konkurentsivõime kompass“ ([11]) prioriteetidega. Kava sisaldab umbes 85 reformi ja investeeringut, millest 10 toetatakse rahaliselt taaste- ja vastupidavusrahastust. Kavas sisalduvad reformid ja investeeringud põhinevad koalitsioonilepingul ja muudel käimasolevatel algatustel.

(29) Seoses õiglase rohe- ja digipöörde ühise prioriteediga, sealhulgas määruses (EL) 2021/1119 sätestatud kliimaeesmärkidega, sisaldab kava üle 20 reformi ja investeeringu, näiteks kestliku põllumajanduse ja lämmastiku majandamise investeeringute pakett, kliima- ja energiafond ning programm hoonestatud keskkonna kestlikkuse kiirendamiseks. Kavas kirjeldatakse ka taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mille eesmärk on vähendada sõltuvust fossiilkütustest, näiteks kestliku energia ja energiasäästu investeerimistoetuse (ISDE +++) jätkamist. Kavas sisalduvate reformide ja investeeringutega täidetakse 2025. aastal esitatud riigipõhiseid soovitusi suurendada kulutusi teadus- ja arendustegevusele, tegeleda idu- ja kasvufirmade rahastamispuudujäägiga, vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest, vähendada elektrivõrgu ülekoormust ning tegeleda lämmastiku ülemäärase sadestumise ja vee kvaliteedi halvenemisega.

([10]) Vt nõukogu 8. juuli 2025. aasta soovitus, mis käsitleb Madalmaade majandus-, sotsiaal-, tööhõive-, struktuuri- ja eelarvepoliitikat (ELT C, C/2025/3993, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3993/oj).

([11]) Vt komisjoni 29. jaanuari 2025. aasta teatis „ELi konkurentsivõime kompass“ (COM(2025) 30 final).

(30) Seoses sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõime ühise prioriteediga, sealhulgas Euroopa sotsiaalõiguste sambaga, sisaldab kava ulatuslikku loetelu, milles on üle 50 reformi ja investeeringu, mis on rühmitatud poliitikavaldkondade järgi, nagu eluasemeturg, haridus, tervishoid, tööturg ja maksustamine. Mõned neist investeeringutest ja reformidest on lisatud taaste- ja vastupidavuskavasse, näiteks meetmed fiktiivselt iseenda tööandjana tegutsemisega võitlemiseks, eluaseme tasukohasuse toetamiseks ja intensiivravi pikendamiseks. Kavas sisalduva 50 reformi ja investeeringuga täidetakse 2025. aastal esitatud riigipõhiseid soovitusi tegeleda elanikkonna vananemisest tingitud kulutuste eeldatava suurenemisega pikaajalise hoolduse valdkonnas, vähendada stiimuleid paindlike või ajutiste töölepingute kasutamiseks, vähendada tööjõu ja oskuste nappust, parandada põhioskusi ning suurendada osalemist MATI-programmides. Lisaks sisaldab kava eluasemeturu reforme ja investeeringuid, mis on olulised makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse seisukohast ja millega täidetakse riigipõhiseid soovitusi ühtlustada jõukusest saadava eri liiki tulude maksustamist, toetada taskukohase eraüürisektori arengut ja kõrvaldada elamuehituse takistused.

(31) Seoses energiajulgeoleku ühise prioriteediga sisaldab kava energiaturu reformi paketti (mis kuulub taaste- ja vastupidavuskavasse), millega võimaldada võrgu paindlikku kasutamist võrgu ülekoormuse ajal, kehtestada võrguettevõtjate elektrivõrguinvesteeringute raamistik, luua elektrivõrgu laiendamisega seotud taristuprojektid ja muuta elektrivõrgu loamenetlusi. Kava sisaldab ka võrgu ülekoormuse kriisi seadust, millega kiirendada energiataristuprojektide menetlusi. Lisaks sisaldab kava õigusakte, millega ohjata gaasikriise, vaadata läbi naftavarude loomise nõuded, suurendada ELi direktiivide kaudu energiataristu küber- ja füüsilist kerksust ning investeerida sõltuvuse riskide vähendamiseks vesiniku tootmisse ja mitmekesistesse impordistrateegiatesse.

(32) Seoses kaitsevõime ühise prioriteediga sisaldab kava aastatel 2024–2028 rakendatavaid investeeringuid, mis hõlmavad varustuse soetamist, kinnisvarataristu uuendamist, sealhulgas selle kestlikkuse tagamiseks, ning taktikalise IT-taristu ajakohastamist ja asendamist. Kava sisaldab viidet kaitsekulutuste üldisele suurenemisele 1,7 %-lt SKPst 2025. aastal 2,7 %-le SKPst 2030. aastal.

(33) Kavas antakse teavet kooskõla ja asjakohasel juhul täiendavuse kohta Madalmaade taaste- ja vastupidavuskavaga. Kavas kirjeldatud reformid ja investeeringud täiendavad mitut taaste- ja vastupidavuskava raames võetud meedet, mis aitavad samuti kaasa ELi ühiste prioriteetide saavutamisele. Kavas sisalduvad uued reformid ja investeeringud on kooskõlas taaste- ja vastupidavuskava meetmetega.

(34) Kavaga püütakse aidata rahuldada Madalmaade avaliku sektori investeerimisvajadused seoses liidu ühiste prioriteetidega. Rohe- ja digipöörde jaoks määratakse selles kindlaks investeeringud taastuvenergia taristusse, energiatõhususe meetmetesse ja innovatsiooni. Seoses sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõimega rõhutatakse kavas vajadust haridusse, tööturul määravatesse oskustesse ja eluasemete pakkumise suurendamisse tehtavate investeeringute järele. Energiajulgeoleku vajadused keskenduvad energiavõrgu võimsuse suurendamisele ja vesinikutaristu laiendamisele. Seoses kaitsevõimega rõhutatakse selles vajadust suurendada sõjalisi kulutusi ja nähakse ette kaitse-eelarve suurendamine, et saavutada 2030. aastaks 2,7 % SKPst.

Komisjoni hinnangu kokkuvõte

(35) Üldiselt on komisjon seisukohal, et Madalmaade 2026. aasta aprilli kava vastab määruse (EL) 2024/1263 nõuetele.

NÕUKOGU ÜLDINE JÄRELDUS

(36) Nõukogu tervitab Madalmaade keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ning leiab, et selle täielik rakendamine aitaks tagada riigi rahanduse usaldusväärsuse ja toetada valitsemissektori võla jätkusuutlikkust ning kestlikku ja kaasavat majanduskasvu.

(37) Nõukogu võtab teadmiseks kavale antud komisjoni hinnangu. Nõukogu palub siiski komisjonil esitada oma hinnangu tulevaste kavade kohta eri dokumendis eraldiseisvalt komisjoni soovitustest nõukogu soovituste kohta.

(38) Nõukogu võtab teadmiseks komisjoni hinnangu kavas esitatud netokulude kava ja peamiste makromajanduslike eelduste kohta ning kava netokulude kava mõju valitsemissektori eelarvepuudujäägile ja võlale. Nõukogu võtab teadmiseks komisjoni hinnangu, et kuigi makromajanduslikud ja eelarve-eeldused erinevad mõnel juhul komisjoni eeldustest, on need üldiselt nõuetekohaselt põhjendatud ja nende aluseks on usaldusväärsed majanduslikud argumendid. Nõukogu tervitab asjaolu, et kava on esitatud parlamendile.

(39) Nõukogu eeldab, et Madalmaad on valmis oma eelarvestrateegiat vajaduse korral kohandama, et tagada oma netokulude kava järgimine. Nõukogu on otsustanud tähelepanelikult jälgida majanduse ja eelarve arengut, sealhulgas suundumusi, mis on aluseks kava stsenaariumile.

(40) Nõukogu võtab teadmiseks komisjoni kirjelduse reformide ning investeerimisvajaduste ja -kavatsuste kohta, millega lahendada Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud peamisi probleeme, ning rõhutab, kui oluline on tagada selliste reformide ja investeeringute elluviimine. Nõukogu hindab komisjoni esitatud aruannete põhjal selliseid reforme ja investeeringuid ning jälgib nende rakendamist Euroopa poolaasta raames.

(41) Nõukogu jääb ootama Madalmaade iga-aastaseid eduaruandeid, mis sisaldavad eelkõige teavet nõukogu kehtestatud netokulude kava rakendamisel tehtud edusammude kohta ning laiemate reformide ja investeeringute elluviimise kohta Euroopa poolaasta raames.

(42) Käesolev soovitus asendab 21. jaanuari 2025. aasta soovituse.

(43) Nõukogu peaks kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikliga 17 soovitama Madalmaadele netokulude maksimaalset kasvumäära, mille suhtes on võetud 2026. aasta aprilli kavas kohustus.

SOOVITAB Madalmaadel teha järgmist:

1. Tagada, et netokulude kasv ei ületa käesoleva soovituse lisas kehtestatud maksimummäärasid.

Brüssel, 10. juuli 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

S. HARRIS

LISA

Netokulude maksimaalsed kasvumäärad (nominaalsed aastased ja kumulatiivsed kasvumäärad)

Madalmaad

Aastad		2026	2027	2028	2029	2030
Kasvumäär (%)	Aastane	4,7	3,5	3,1	3,5	3,7
	Kumulatiivne (*)	4,7	8,4	11,7	15,6	19,9

(*) Kumulatiivsed kasvumäärad arvutatakse võrdluses baasaastaga 2025. Kumulatiivseid kasvumäärasid kasutatakse kontrollikontol, et teha iga-aastast järelkontrolli nõuete täitmise üle.